

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

V. Principes contumeliose tractat, populumque ad seditiones instigat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

stæ, Constantiæ, Basileæ, Eisingæ, Passaviæ, & Brixiniæ, convocatis, in quo Decretum Vormaciense in Lutherum eiusq; hæresin confirmatum fuit & alia iuxta Ecclesiæ Catholica decreta: (a) Id ægre ferentes Lutherani Principes & Civitates Spiraë rursus convenerunt, fæderis & religionis tuendæ causa; ad quod magna ambitione pleræque per Germaniam urbes fuerunt sollicitatæ; quæ mense Julio Spiraë decreverunt, ut Civitates Viros bonos & peritos constituerent, qui capita religionis controversa expenderent, & de ijs Senatui suarum urbium referrent. Ingens tunc scripturientiū vis, instar locustarum exiit. Sed irritò, nam Cæsar accepto decreto Norimbergæ factò illud Bugis in Hispania 15. Julij rescidit, & conventum Spiraë ad Novemb. indictum fieri vetuit, ex postulatæ cum Imperij Principibus de deferta Religionis sacra defensione. (b) His dissensionum iactis undique seminibus, arma tandem moveri cœpta sunt; quibus Lutheri propagandi opiniones plerosque libidinecesserant.

V. Quemadmodum ergo Lutherus non paucos populos, obedientiæ Pastorum, continuæ successione, post adductam ad Christianissimum Germaniam, iure nitentium, subtraxit: ita idem ut civilis quoque magistratus contemneretur auctoritas, modis omnibus efficiendum sibi statuit. Post Papam ergo Imperatorem, & post sacrum Romæ Consistorium, Imperij Cameram oppugnandam sibi sumpsit, tanta insania ac rabie, ut etiam, quæ sacrosancta hominibus esse debent, atrocissimis convicijs infectaretur. Principes appellans (c) Carnifices, Iesu Christi interfectores, Herodes impios, intolerabiles tyrannos, Turcis multo peiores. Turca hic baptizatus (inquit quodam loco, de Imperatore loquens) peior est Turca illo non baptizato. (d) Elogijs eiusmodi Principum omnia eius scripta scatent, ut etiam epistolæ, quas ad ipsos Principes, Georgium Saxoniam, & Henricum Brunsvicensem Duces misit, quorum illum Sathanz Apostolum appellat, Angliæ Regem quo modo tractarit, postea videbimus. Principes (ait alibi (e) de Mundo sunt; Mundus vero Dei hostis est. Rarum est videre Principem qui sapiens sit, sed multo rarius, qui sit vir bonus. Aut fatui sunt plerique aut mali. Non iam Mundus talis est qualis olim fuit. Principum malitia & tyrannis ferri amplius non possunt. Atium cum ipsis est, siæque potentes ac Turca evaserint. Unus ipsius liber de Libertate Christiana, qui manibus omnium tum terebatur, univertalis potuit esse fomes rebellionis. In eo ille dicit,

die Fürsten sephen Wylprat im Himmel; id est, Principem rem rarā esse in cælo. Deus, inquit, magnus est Dominus; atq; necesse est ut carnifices habeat, qui nobiles sint & illustres magnates. Quin Mundum quasi novum facturum, in libro suo de Captivitate Babylonica dicere non veretur, non ullam esse spem restaurandæ Evangelicæ libertatis, nisi humanae leges penitus aboleantur: ut nos, ait, de omnibus iudicare atq; omnia regere possimus. Addit, non posse ullum magistratum, immo ne Angelum quidem de cælo Christianis ullam legem prescribere, nisi quam ipsi voluerint, ut qui omni ex parte sint liberi. Deinde quasi ab ipso Sathana incitatus, se effecturum, inquit, ut nec Ecclesia Christiana neq; Evangelicū ullum agnoscat magistratum, immo ut nesciat quid magistratus sit. Hæc enim hominum esse inventa, & meram tyrannidem, ad miseros Christianos vexandos ac servitute premendos. Rursus in eodem de Babylonica Captivitate libro ait, Id sibi compertum esse nullā Republicam legibus bene ac feliciter posse administrari. Si prudens sit magistratus, felicius ab eo ex naturalis legis ductu Republicam, quam ex civilium legum prescripto gubernatum iri, ut ex quibus nihil nisi malū proveniat. (f) Ad hanc vero suam opinionem, tam prompte ab Anabaptistis receptam & approbatam, confirmandam, loca Scripturæ allegabat, ut illa quæ scripsit D. Paulus ad Philipenses 3. Petrus Epistola sua cap. 5. Lucas Evangelista cap. 14. ubi humilitas Christianis præcipitur. Vides opinor, quæ fuerit Lutheri de magistratu doctrina: qui ut primus igne hunc seditionis in Germaniā, ita discipuli eius eundem in vicinas Christiani orbis regiones intulerunt. Sed operæ precium est paucis indicare, quam reverenter ille Angliæ Regem tractarit, quem appellat stultum, rabiosum, Cyclopem furiosum, porcum immundum, excerebratum, viperam progeniem: ac tandem post sexcenta eiusmodi convicia, velut è platistro sparsa, In mihi erit, inquit, Maiestatem Anglicam luto & stercore conspergere, & coronam istam pedibus conculcare. Sic ille de Regibus, Principibus & magistratibus sentiebat, sic scribebat, sic loquebatur. Nec melius magistrum imitati discipuli, eisdem tractabant: ut videre est è Melanchthonis libro ad Bohemos & Silesios: Georgij Maioris, De præscriptione cælesti contra Imperatorem Carolum V. Justi Menij epistola ad Magdeburgenses, & aliorum. (g) Quis

Dd 3 ergo

a Vlenberg. Vit. Luth. cap. b Vlenberg. Vit. Luth. cl. 12. c Lib. de sac. potest. d Dont. Ambr. Cath. e Conrado Cas. manil. In sermone cum venerit. f Vid. Eder. in 2. part. Evang. Inquis. g Vid. Gasp. Crusig. in Psal. 107.

ergo neget, Lutherum tamquam novum giganteæ terræ filium caput suum non cælo, sed medio inferno intulisse, ad terrestres deos oppugnandos.

VI. Atqui ò Evangelici, Mundi, si diis placet, Restauratores, non hanc semitam ingressi, non his rationibus olim usi sunt Apostoli, qui populos omnes ad unius Jesu Christi cognitionem adduxerunt. Non ita olim fecit Bonifacius, quâdo prima Christianæ religionis semina in Germania sparfit. (a) Non ita primi illi Christiani, fortissimi illi Jesu Christi athletæ, loquuti sunt. *Colimus, inquit Terullianus, (b) Imperatorem, ut hominem à Deo secundum, & quidquid est à Deo consequentum, solo Deo minorem. Sic enim omnibus maior est, àum solo vero Deo minor est.* Legati illi Jesu Christi non ignem, ferrum & sanguinem spirabant, uti Lutherus (c) Principes, divinum illud oraculum S. Paulus Apostolus, ait à Deo missos, à Deo constitutos, ac Dei proceres esse. In epistola ad Romanos capite XIII. eisdem verbis illud nõ semel repetit. *Non esse potestatem nisi à Deo.* Sed quæ admodum idẽ nihil auditoribus suis magis inculcavit quam erga magistratus obedientiam, sic e contra Lutherus plusquam Sæctorea voce contra eisdem conclamavit, ac naturalem illam Principibus obediendi ac debitum honorem præstandi inclinationem modis omnibus è subditorum animis evellere conatus est; ut scilicet populi rebus novis semper studentis, favorem ac studia sibi conciliaret. Id ergo unum reliquum erat, ut inverso, vel in chlamydem potius mutato cucullo monachus nudum gladium manu tenens, velut alter Zisca aut Zuinglius, exercitum antecederet, & pugne signum daret. Multorum sermonibus celebratur vox illa Zuinglij dicentis, *incendium hoc religionis sanguine extinguendum esse*: sed non minus Lutheri illud apophthegma memorabile est, qui, ut Erasimus in epistola ad Belgas fratres scribit, dicere solebat. *Evangelij naturam esse turbas & seditiones excitare nempe Lutherani.* Idem in libello contra Ducem Brunsvicensem, inquit, A risu se abstinere non posse, populos ita inter se commissos ac digladiantes inuentem: Quam diversa est vox illa Salvatoris, dicentis (d) *Beati pacifici, quoniam Filij Dei vocabuntur.* Idem apud Evangelistam Marcum (e) discipulos alloquens ait: *Pacem habete inter vos.* Et apud S. Joannem: *Pacem meam relinquo vobis.* (f) Quid Lutherus? Ego inquit, scio doctrinam meam bellum parituram. Papa illa mancipia omni armorum genere oppugnanda sunt. Et certe Salus hic sive Martis sacerdos, quod scripserat ac dixerat, VVormatiæ præsentem

Imperatore verum esse demonstravit, in hæc verba erumpens: *Non veni ut pacem adferrem, sed gladium.* Quæ verba ei, quæ Christianitatis spolia cum Luthero postea divisit, tantopere placuerunt, ut eis pro symbolo usus sit. Cuius socius & assecla ad æternam rei memoriam scribere non erubuit. (g) *Evangelij sui sementem in cruento illo ad Druydarum urbem prælio primum iactam fuisse.* Sed quæso, domini Evangelici in quo Evangelio reperistis, gladium à Salvatore ordinatum esse, ut eo Ecclesia plantetur ac propagetur? Nulla profecto alia ille instrumenta ædificandæ Ecclesiæ Apostolis dedit, nulla illi alia successoribus reliquerunt: quam doctrinam & disciplinam: quæ eisdem eisdem monuit, ut persecutiones æ quo animo perferrent, atque animas suas in patientia possiderent. Sic moriendo, non occidendo, plusquam trecentis annis primi Christiani Ecclesiam propagaverunt: hacque una ratione populos vicebant, reges domuerunt, & tyrannos captivos abduxerunt.

DE BELLO RUSTICORUM LUTHERANI Evangelij defendendi causa excitato: deque miserabili eorundem strage.

CAPUT II.

ARGUMENTUM.

- I. Inicium turbarum uti hæresios in Germania.
- II. Rusticani duce Lutherano quodam, tumultuantur.
- III. Idem sub prætextu Evangelij.
- IV. Lutherus ignem à se accensum extinguere conatur.
- V. Nobilitas Rusticanos cœdit.
- VI. Prodigia quadam, ac miseria inde orta.

I. *Vs quando in spacium sese effudere quadrigæ. Fertur equis aurigæ, nec audit currus habenas.*

Sic ubi vulgi animis semel licentia permiffa fuerit, illicet quocumque quis impulerit, præcipientes feruntur, a videque quamcunque res novandi omniaque miscendi arripiunt occasionem. Germani locustarum Apocalypticarum veneno iam ebrij, olim & suâna hæctenus observãtia Principes & Magnates. *Vita eius in Moguntia Serarij, Surio, Sidoribus Brovveri &c. Epistola eiusdem. b V. Conradi Andrea senn Vetteri Lutherum Pacificum. c Matth. 5. d Marc. 9. f lo. an. 14 g Bez. ad Angliã Reginam.*